

nal profil i disse spørgsmål, som vi har rejst og fortsat vil rejse i alle relevante sammenhænge, herunder i FN, men vi kan kun handle inden for de begrænsninger, der følger af folkeretten, og Enhedslistens forslag går ud over disse begrænsninger.

Det vil således ikke være i overensstemmelse med folkeretten, hvis Danmark ved at kræve garantier eller lister over tilbageholdte påtog sig et juridisk ansvar for personer, der enten er i irakisk varetægt eller et andet koalitionslands varetægt. Danmark er ansvarlig for de personer, som er i vores varetægt, og ikke for personer, der ikke er eller har været i vores varetægt.

Vi kan derfor ikke støtte ændringsforslaget.

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger til forsvarsministeren, først fra hr. Rune Lund.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Det, som det drejer sig om her, er ikke, at Danmark skal påtage sig et juridisk ansvar.

Det, der fremgår af ændringsforslaget, er meget klart, nemlig at i forbindelse med videreførelsen af dansk militært bidrag i Irak vil Danmark nægte at deltage i fælles operationer, hvis der ikke er garanti for, at fangerne ikke bliver udsat for tortur, forsvinden, død eller menneskerettighedskrænkelser. Det er den ene del.

Den anden del er, at de danske styrker derfor skal føre eller modtage fortegnelser over, hvem disse fanger er – i parentes: navn – og hvor de befinder sig indtil løsladelsen eller domfældelsen.

Er sagen i virkeligheden ikke den, at det her er en yderligere forpligtelse til at skulle bekæmpe menneskerettighedskrænkelser, som forsvarsministeren bare ikke er interesseret i, og at forsvarsministeren derfor ikke er interesseret i at føre den maksimale kamp for, at menneskerettighederne bliver overholdt?

(Kort bemærkning).

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Jeg er nødt til at sige til hr. Rune Lund, at det er et slag i luften. Vi er i Irak. Irak er et selvstændigt land. Vi kan uddanne, vi kan påpege, og vi kan gribe ind, men det her svarer jo til, at et andet land siger til Danmark: Vi tror ikke, Danmark overholder menneskerettighederne. Vi ønsker at få en liste over alle dem, der bliver taget til fange, og vi ønsker at følge de fanger i de

danske fængsler og få en liste over, hvornår de bliver frigivet.

Det kan man ikke gøre i et selvstændigt land, men vi kan uddanne de irakiske sikkerhedsstyrker i at overholde menneskerettighederne, vi kan gribe ind, når vi ser overtrædelser af menneskerettighederne, og det er det, vi gør hver eneste dag i Irak.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Nu er det jo ikke ligefrem sådan, at menneskerettighederne bliver supergodt overholdt i Irak, for nu at sige det, som det er.

Så sent som i det seneste par dage har historien jo kørt om en massakre i Irak, hvor 24 civile er blevet massakreret på linje med My Lai-massakren i Vietnam. Vi har også set, hvordan fanger er blevet tortureret og dræbt under det irakiske indenrigsministerium. Vi har set, hvordan militsstyrker med kontakt til det irakiske indenrigsministerium slår sig løs og hænger og slår ihjel blandt sunnimuslimer. Vi har set, hvordan situationen til stadighed bliver mere kaotisk. Vi ser, hvordan en borgerkrig, hvis ikke den allerede er startet, så i hvert fald er under meget kraftig udvikling.

Forsvarsministeren snakker simpelt hen udenom, for det drejer sig om at sige: Danske soldater skal ikke medvirke i operationer, hvor folk bliver udsat for drab, forsvinden eller tortur efterfølgende, og Danmark pålægger sig selv en forpligtelse til at føre tilsyn med disse fanger. Og hvis forsvarsministeren ikke er med på det, er det, fordi forsvarsministeren ikke er interesseret i at føre den maksimale kamp for at forbedre menneskerettighederne.

Kl. 13.00

(Kort bemærkning).

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Det, hr. Rune Lund vil, er, at jeg skal give et tilsagn om noget, jeg ikke kan kontrollere, således at hr. Rune Lund igen og igen kan mistænkeliggøre den indsats, de danske soldater gør, og det vil jeg ikke.

Jeg har flere gange her fra talerstolen redegjort for min holdning til tortur og min afsky for tortur, har redegjort for, at der ikke findes tortur light, har redegjort for, at jeg har taget det op over for den irakiske forsvarsminister og over for den irakiske forsvarschef, og at jeg har taget det op over for politimesteren i Sydirak. Jeg lægger meget vægt på, at vores soldater griber ind,